

ДЕЯКІ ТАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЕВАКУАЦІЇ ГРОМАДЯН ПРАЦІВНИКАМИ ПАТРУЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Конєв О.Ю., доцент кафедри тактико-спеціальної та вогневої підготовки ОДУВС, к.ю.н., доцент

Функція працівників патрульної служби Національної поліції України з охорони громадського порядку виконується не тільки у повсякденних умовах, але і під час надзвичайних обставин, пов'язаних, наприклад, із евакуацією громадян. Рівень професійної підготовки працівників патрульної служби Національної поліції України під час виконання покладених на них завдань визначається станом системи управління, вмінням ефективного планування, всебічною забезпеченістю заходів. Результати практичної діяльності працівників патрульної служби Національної поліції України свідчать про недостатній рівень їх підготовленості в екстремальних умовах, що призводить до негативних наслідків під час проведення спеціальних операцій. Вагомого значення у цьому контексті набуває науково-методичне забезпечення діяльності працівників патрульної служби Національної поліції України з питань розроблення практичних рекомендацій щодо застосування тактичних прийомів під час евакуації громадян.

Захист та служіння суспільству є одним з основних обов'язків працівників патрульної служби Національної поліції України. Через це патрульні поліції мають бути мужніми і безстрашними у небезпечних ситуаціях, які виникають під час припинення правопорушення, ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, проведення заходів щодо порятунку життя і збереження здоров'я людей.

Порятунок громадянина – операція, яка пов'язана з високим ступенем ризику, до якої залучається команда працівників патрульної служби з метою проведення пошуку, захисту та евакуації захопленого або травмованого громадянина [1, с. 50]. Під час порятунку громадян працівники патрульної служби мають враховувати стан жертви, потребу жертви в негайній медичній допомозі, відстань від жертви до автомобільного або пішого рятувального патруля, чи знаходиться жертва у небезпечному та незахищеному місці тощо.

Говорячи про кількісний склад працівників патрульної служби під час евакуації громадян, варто зазначити, що рятувальний патруль складається як мінімум з трьох працівників, рятувальника, працівника, що забезпечує прикриття та водія. Обладнанням, яким користується рятувальний патруль, є транспортні засоби (патрульний автомобіль, патрульна вантажівка/позашляховик, автомобіль для перевезення підозрюваних та обвинувачуваних (фургон), індивідуальний набір для першої допомоги, щит балістичного захисту, зброя (легка вогнепальна зброя, гвинтівка, дробова рушниця).

На кожного зі складу рятувального патруля покладаються окремі завдання. Так, рятувальник відповідає за контакт із пораненим громадянином та його переміщення до безпечного місця; супроводжує працівника, що забезпечує прикриття, до пораненого громадянина; переміщає пораненого громадянина до рятувального патрульного автомобіля; подає сигнал працівнику, що забезпечує прикриття, коли виходити; забезпечує захист пораненого громадянина в патрульному автомобілі; оцінює поранення та надає першу медичну допомогу громадянину тощо [2].

Працівник, що забезпечує прикриття, скеровує наближення до пораненого громадянина; закриває собою пораненого громадянина, створивши укриття від загрози; забезпечує безпеку зони порятунку; належним чином запобігає будь-яким загрозам; обмежує пересування підозрюваного; в разі потреби, відкриває вогонь; відступає за командою рятувальників; обирає зброю за ситуацією; евакуює пораненого самостійно в залежності від команди тощо.

Керування автомобілем — це єдине завдання водія, адже він відповідальний за прибуття рятувального автомобіля на місце порятунку та повернення назад. Також, водій повинен знати та розуміти маршрут; водій залишається в автомобілі під час рятувальної операції; готується до відправлення, коли усі зібралися в автомобілі; опускає скло та розблоковує двері; уникає кругових розворотів.

Звісно ж, використання автомобілів для порятунку є доцільним, оскільки більшість працівників має патрульні автомобілі. За допомогою останніх забезпечується швидке прибуття на місце поранення працівника патрульної служби, перевезення команди працівників патрульної служби, переміщення працівників під прикриттям, швидка евакуація громадян. До речі, досягнення позитивного результату під час евакуації громадян автомобільними рятувальними патрулями зумовлюється відстанню до громадянина, обраним маршрутом, станом громадянина, наявністю відомостей про останнє місцезнаходження підозрюваного, наявністю прикриття та/або укриття, доступного працівникам патрульної служби, наявністю озброєння, транспорту, балістичного захисту, тривалого прикриття, можливістю відкриття вог-

ню [2]. Особливу роль під час евакуації громадян автомобільними рятувальними патрулями відіграє безпосередньо положення транспортного засобу. Мається на увазі, що автомобіль має бути якомога ближче припаркованим до пораненого громадянина, що безперечно скорочує час впливу загрози, а також слугує укриттям для пораненого громадянина та рятувальної команди. Єдиним варіантом, якщо транспортний засіб не доступний або не може дістатися до місця порятунку громадян, може бути піший рятувальний патруль. У цьому випадку перевага надається 3–5 працівникам патрульної служби, які під час проведення евакуації постійно підтримують зв'язок між собою.

Підводячи висновок вище викладеному, необхідно зазначити, що діяльність працівників патрульної служби Національної поліції України супроводжується найбільшим ризиком для життя, який можна зменшити завдяки підняттю професійної підготовки співробітників органів внутрішніх справ під час виконання покладених на них завдань на достатній рівень. Запропоновані рекомендації щодо евакуації громадян покликані звести до мінімуму або ж повністю усунути можливі втрати з боку працівників патрульної служби і забезпечити ефективне проведення операції.

Література:

1. Тактические основы специальных операций. (Часть III) Учебное пособие / Епур Г.В., Павлов О.В., Животов В.В., Бихалов / Луганск РИО ЛИВД, 2001.– 110 с.
2. Методичні рекомендації про дії працівників органів і підрозділів внутрішніх справ в типових та екстремальних ситуаціях – НАВС. 2013 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : http://www.naiau.kiev.ua/files/kafedru/ad/pro_dii_pracivnuk.pdf – Назва з екрану.